

Dünyalar Arasında Bir Arabulucu

Nevfel Cumart, Türk kökenli Almanca yazar şairle sanatı ve sosyal etkinlikleriyle ilgili bir röportaj

SABİNE MAHLER'den

BAMBERG Nevfel Cumart, en ünlü Almanca yazar Türk kökenli şair. 1964'de Lingenfeld'de doğmuş ve yüksek öğrenim için Bamberg'e gelmiştir. Edebi eserleri için Cumart birçok edebiyat ödülü almıştır. Şu anda Bamberg yakınlarındaki Stegaurach'ta yaşamaktadır.

Cumart Bey, siz Türkoloji, Arap filolojisi ve İslam bilimleri öğrenimi gördünüz, şiir yazıp yayınlamayı nasıl düşündünüz?

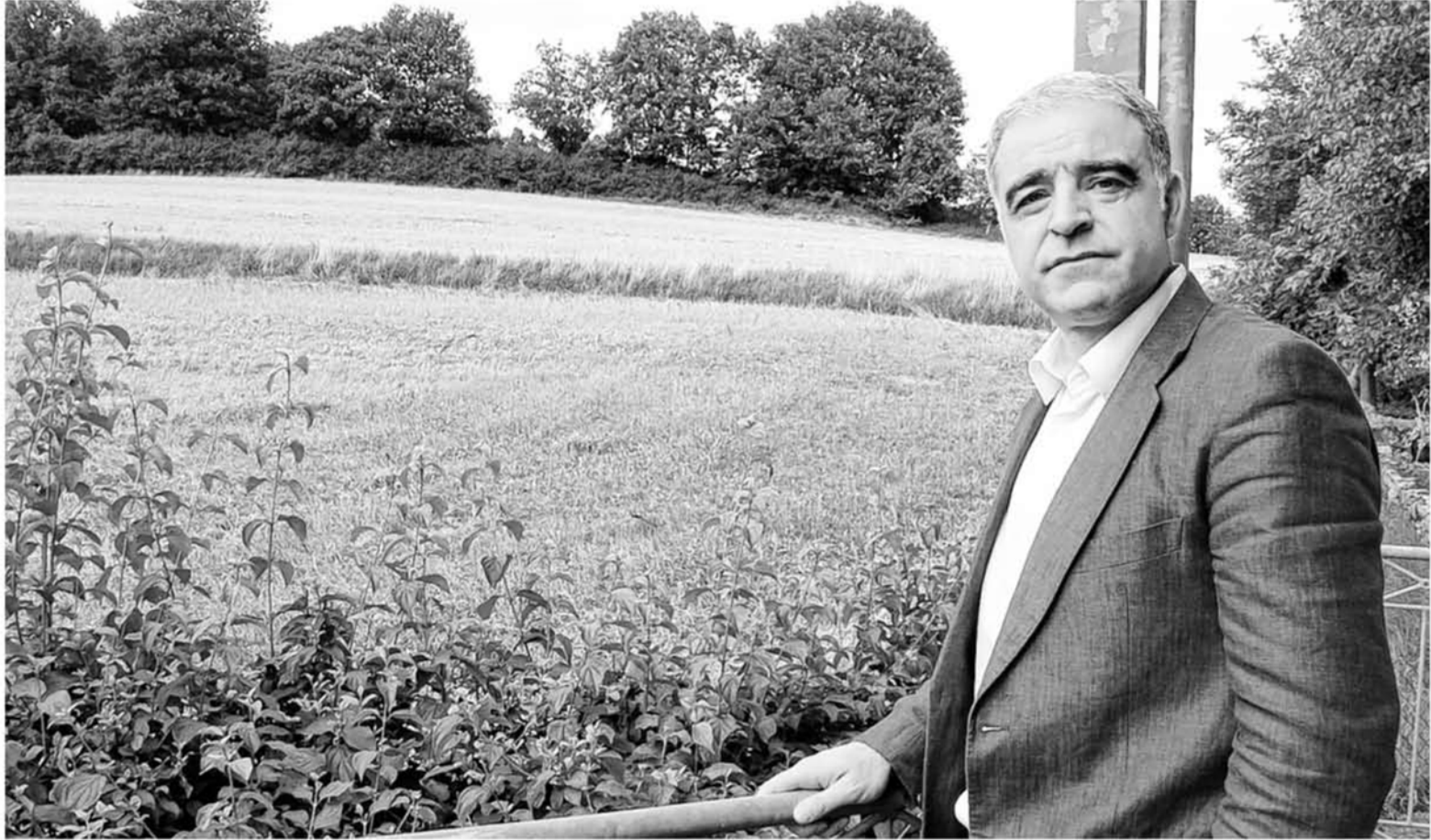
CUMART: „Bu daha Bamberg'e taşınmadan önce gerçekleşti. 17 yaşındayken şiir yazmaya başladım. İlk şiir kitabım daha liseye devam ederken yayınlandı. Fakat yayınlama fikri bana ait değildi. Arkadaşlarım ve öğretmenler küçük bir yayınevine benden bahsetmişler ve bu yayınevi de benim bir şiir kitabımı yayınlamakta kararlıydı. Daha sonra bir Türk edebiyat eleştirmeni beni keşfetti ve Frankfurt'taki bir yayınevine önerdi. Herhalde gençliğimde kendim hiç bir zaman böyle bir girişimde bulunmazdım.“

Sayın Cumart, siz Türk kökenli bir Alman şairisiniz. Bu iki değişik kültür çalışmalarınızı ne ölçüde etkiliyor?

CUMART: Edebi eserlerimi sadece Almanca yazıyorum. Bu en iyi bildiğim dil. Tabiki içeriklerde dil ve edebi açıdan Türk kültürünün etkisi de bulunmaktadır. Ben her iki kültürün yaratıcılığından yararlanmayı bir zenginlik olarak görüyorum. Benimle ilgili birçok yazıda bu ,renklendirme'den bahsedilmektedir, hatta bir eleştiride bu ,şark baharatı' olarak adlandırılmaktadır.

Dinlerarası sosyal faaliyetlerinizden dolayı ilk Müslüman olarak Pax-Bank-Ödülünü aldınız. Sizce bu ödülün önemi nedir?

CUMART: „Bu ödüle sevinmemin nedeni, böylece benim sadece edebiyatla ilgili olmayan çalışmalarımın da takdir edilmesidir. Etkinliklerimin önemli bir kısmı tabanda yapılmaktadır. Ayrıca ben çoğu kez birçok yabancı gencin bulunduğu sosyal çatışma bölgelerindeki okullardayım. Ben bu okuma, konferans ve yazı atölyeleriyle yaptığım etkinlikleri, bazen ,gençlere yönelik temel kültürel ve sosyal çalışma' olarak adlandırıyorum. Gerçekten bu o kadar hoş bir şey değil. Böyle şeylerle Talk-showlara çağrılmazsınız.

Kendinizi dünyalar arasında arabulucu olarak mı görüyorsunuz?

CUMART: „Çalışmalarımın ve sosyal angajmanımın büyük bir bölümü gerçekten değişik köken ve kültürlerden gelen insanların arasında arabuluculuk yapmak ve hoşgörüyü sağlamaktır. Gazete haberlerinde gazeteciler beni çoğu kez ,köprü kurucu' olarak da adlandırmaktadırlar. Böyle olmak benim amaçladığım bir meslek değildi. Aslında istemeyerek çocukluk çağında bu rolü üstlendim, çünkü 300 civarında Türk ailenin oturduğu, dört büyük bloktan oluşan bir sitede büyüdüm. Birçok vatandaş herhangi bir sorunları olduğunda bize gelirdi. Ben ailede en iyi Almanca bilen kişi olduğum için, çok kez yardım etmem gerekti. Doktor muayenelerinde, hastanelerde, mahkemelerde ve resmi dairelerde tercümanlık, gençlik döneminde benim hergün yaptığım işlerden biriydi. Almanya'da yaşayan göçmenlerin hiç bir sorun, kaygı ve sıkıntıları bana yabancı değil. Bu şekilde gittikçe arabuluculuk ve çevirmenlik rolünü üstlendim.

Şiirlerinizde büyük bir açıklıkla kendi yaşamınızı konu ediyorsunuz.

uz. Babanızdan bahsediyorsunuz ve kızınız da sürekli değiştiğiniz konuların içeriği olarak karşımıza çıkıyor. Bu durum sizin yaralanabilir olmanıza yol açmıyor mu?

„Tabii ki haklısınız: Şiirlerimin birçoğu otantik ve biyografik. Bu şiirlerde kendi yaşamıma ve ailemin yaşamına bir bakış olanağı sağlıyorum. Ve soyunan kişi, kendini yaralanabilir duruma getirir. Fakat ben bunun bilincindeyim ve benden başka kimsenin beni benden iyi tanıyamayacağını düşünüyorum. Ve ayrıca kendim hakkında dışarıya ne kadar bilgi aktaracağıma ben kendim karar veriyorum, çünkü hangi şirin yayınlanıp hangi şiirin yayınlanmayacağına yine ben kendim karar veriyorum.“

Bize güncel kitabınızla ilgili bilgi verir misiniz?

CUMART: „Bu günlerde çok ilginç bir projenin ürünü olan 'Strandgut' adlı yeni bir kitabım yayımlandı: Bavyera'daki beş meslek okulunda çeşitli bölümlerden gençler için ikişer günlük yaratıcı yazı atölyeleri yönettim. Bu yazı projesinin temel düşüncesi Alman ve yabancı kökenli gençlerin bir yazarın profesyonel rehberliğinde kendileri ve kendi yaşamları,

gelecekleri ve aynı zamanda vatanlarıyla ilgili duyguları ve güncel toplumsal sorunlar üzerine edebi metinler kaleme almalarıydı. Meslek okullarında bu güne kadar bu tasarım doğrultusunda ve bu büyüklük boyutunda bir proje gerçekleşmemiştir.“

Siz çoğu kez okullarda da okumalar yapıyorsunuz ve bu okumalar sadece Gymnasiumlarda değil aynı şekilde „underdogs" diye adlandırılan okullarda yapılmakta. Bir şaire orada gösterilen tepkiler nasıl?

CUMART: „Bazen çok yorucu olsa bile, diğer edebiyatçıların gitmedikleri yerlere memnuniyetle gidiyorum. Tabii ki bir Gymnasiumun Almanca dil beceri kurslarında okuma yapmak oldukça kolaydır. Fakat ben edebiyatın normalde hiç uğramadığı yada çok seyrek rastlandığı yerlere de gitmesi gerektiğine inanıyorum. Bunlara birçok yabancı gencin bulunduğu Hauptschule ve Förderschulelere de dahildir. Onlar çok kez daha hiç bir okumaya katılmamışlar. İşin püf noktası çocukları buldukları seviyeden iyi bir şekilde ,gidip almak', onları ciddiye almak ve onların dilini konuşabilmektir. Bunu başardığım için,

başlangıçta gösterdikleri dirence rağmen, şiirlerim ve konularına ilgilerini kazanabiliyorum.“

Bütün bu ek etkinliklerin yanında yazmaya zaman ayırabiliyor musunuz?

CUMART: „Beni bir süreden beri rahatsız eden bir konuya değindiniz. Bir sürü etkinlikler yaptığım ve bazı projeleri takip ettiğim için, istediğim ölçüde yazma fırsatı bulamıyorum. Bu yüzden yaz tatiline seviniyorum. Biz yaz tatilinin bir kısmını deniz kenarındaki küçük bir Yunan köyünde geçireceğiz. Orası çok sakin ve fazla oyalanma imkanı yok. Orada muhtemelen çok yazabileceğim.“

Bundan sonraki büyük projeniz ne?

CUMART: „Kışın yayınlanacak olan Almanca-Türkçe bir şiir kitabı üzerinde çalışıyorum. Eğer ozansal söylemi mümkünse, anne babamın memleketinden şiirsel insan manzaraları yazmayı tasarlıyorum. Bir kısmı ölmüş olsa bile, Türk akrabaların şiirsel portreleri bu kitabın odak noktasını oluşturacak. Eğer bu şekilde şiirsel bir ,aile vasiyetnamesi' oluşturabilirsem, çok güzel olur. Yani çok özel bir şiir kitabı olacak!“